

Til dekan Tor Hauken

Kopi til
Fakultetsdirektør Odd Folke Topland
Instituttstyrer for IKS Marie Smith-Solbakken

Stavanger 16. mars 2007

Overlevering av søknad om etablering av PhD i lesevitenskap/Literacy Studies – etter vurdering av sakkyndig komité

Søknaden om etablering av PhD i lesevitenskap/Literacy Studies ble vurdert av ekstern sakkyndig komité som leverte sin rapport i desember 2006. Søknaden om etablering oversendes nå i justert versjon etter gjennomgang av rapport og innspill fra den sakkyndige komiteen.

Bakgrunn

I skriv datert 23 september 2005 oppnevnte dekan for Det humanistiske fakultet Tor Hauken en komité til utarbeidelse av søknad om etablering av PhD i lesevitenskap/Literacy Studies. Dette ble gjort på bakgrunn av Universitetsstyrets strategidokument 2005-2008 og Handlingsplan 2005 – 2008 for Det humanistiske fakultet, der det heter at fakultetet skal "Utrede PhD-utdanning i lesevitenskap høst 2005, med mål om igangsetting i planperioden". Komiteen har bestått av Arne Apelsest (IKS), Ion Drew (IKS), Merete Helland Hagen (sekretariat), Åsmund Hennig, (IAS), Bjørn K. Nicolaysen (IKS), Geir Skeie (prodekan for forskning), Merja Stenroos (IKS), Paul Stephens (IAS), Marianne Trå (sekretariat) og Åse Kari H. Wagner (Lesesenteret).

Vurdering av sakkyndig komité

Søknaden ble vurdert av en ekstern sakkyndig komité bestående av professor Jeremy Smith (University of Glasgow), professor Irma Taavitsainen (Helsingfors universitet) og professor Kjell Lars Berge (leder, Universitetet i Oslo), i henhold til kriteriene som er etablert av NOKUT gjennom "Forskrift om kriterier for akkreditering av institusjoner og standarder og kriterier for akkreditering av studietilbud i norsk høgre utdanning". Den sakkyndige komiteen avgir positiv innstilling i henhold til NOKUT-kriteriene og gir samtidig konstruktive innspill som er søkt ivare tatt gjennom mindre justeringer av søknaden. Justeringene av søknaden er blitt gjort på grunnlag av muntlig og skriftlig respons fra denne komiteen, blant annet gjennom den her vedlagte rapporten "Report by the international committee – Literary Studies; The Faculty of Arts and Education, University of Stavanger" (nærmere om dette nedenfor).

Den eksterne ekspertkomiteens vurdering av søknaden er i all hovedsak positiv. De mener blant annet at søknaden skisserer et avansert program som vil bli et viktig

bidrag til doktorgradsstudier i Norge, ettersom det ikke finnes noe tilsvarende i Norden. Dertil understreker komiteen at programmet har potensial for å gjøre UiS til et viktig forskningsmiljø med en klar identitet for lesevitenskap/literacy studies både i Norden og for øvrig. Komiteen er også svært positivt innstilt til søknadens viktigste grep, nemlig inndelingen i de fire kjerneområdene. I møte med komiteen ga medlemmene uttrykk for at utvelgelsen av emner var både dekkende for feltet og svært grundig gjennomtenkt. Grunntanken om å tilnærme seg et svært sammensatt felt gjennom fire ulike perspektiver og forskningstradisjoner, bli vurdert positivt. Dette gir potensialet for å utvikle noe genuint nytt. Dessuten mener komiteen at de fire områdene gir programmet en god struktur som vil gjøre programmet enklere gjennomførbart. For øvrig mener komiteen at studieplanen var svært god ("ingenious"). Komiteen poengterer særlig behovet for å etablere doktorgradsprogram som også er rettet mot arbeid utenfor academia, noe de mener at dette programmet er.

Responser fra komiteen er på noen punkter mer kritisk, men klart konstruktiv. Det blir også presentert konkrete forslag til justering, endring eller utdyping. I så måte er det spesielt disse punktene ved søknaden som blir framhevet:

- Forholdet mellom begrepene *lesevitenskap* og *literacy studies* bør tydeligere presiseres og avklares.
- Forholdet mellom de fire kjerneområdene bør tydeligere presiseres og avklares.
- Posisjoneringen av studiet og forskningsmiljøet ved UiS i forhold til nærliggende studier og forskningsmiljøer i Norge og Norden kan komme klarere til syne.
- Forholdet mellom IKS og Lesesenteret, med hensyn til både struktur og forskningsprofil, kan komme klarere til syne.
- Komiteen savner dertil et større fokus på sakprosa i presentasjonen av kjerneområde B, og en tydeligere avklaring av forholdet mellom forskning på lesing og forskning på skrijving i presentasjonen av kjerneområde C.
- Selvevalueringsdokumentet bør enda tydeligere markere det klare samfunnsbehovet studiet er et svar på.

På bakgrunn av slike innspill har den interne komiteen revidert søknadens to mest sentrale deler, selvevalueringsdokumentet og vedlegget bestående av beskrivelsen av ulike temakurs innenfor den obligatoriske opplæringsdelen. Mest oppmerksomhet er viet avklaring av forståelse og definisjon av begrepene *lesevitenskap* og *literacy studies*, og hvordan disse er relatert til hverandre. Det er da viktig for oss å presisere at det er snakk om ett forskningsfelt og ett studium. Innenfor ulike kontekster vil det engelske begrepet ha en videre og mer sammensatt betydning enn slik vi forstår dette. I denne søknaden er begrepet definert *relativt* avgrensede, og da relatert til definisjonen av *lesevitenskap*. I det ligger også en poengtering av det klare humanistiske perspektivet som karakteriserer vårt forskningsfelt og studium, noe som også impliserer en demarkasjon i forhold til den mest dominerende forskningsaktiviteten på Lesesenteret.

Når det gjelder beskrivelsene av de ulike kjerneområdene, tydeliggjør vi hvordan lesing og tolking av sakprosaetekster vil kunne aktiveres og aktualiseres, også innenfor studiets hermeneutiske perspektiv. Vi poengterer også enda klarere hvordan forskning på lesing også impliserer forskning på skrijving, men med det relativt spesifikke perspektivet som det aktuelle miljøet ved UiS har på dette feltet.

For øvrig er flere mindre punkter ved studieplanen justert eller presisert. Disse endringene har, sammen med de ovenfor nevnte, i sum gjort både selvevalueringsdokumentet og beskrivelsen av de ulike temakursene klarere og mer presise.

Åsmund Hennig
Leder for PhD-komiteen

Vedlegg:

1. "Report by the international committee – Literary Studies; The Faculty of Arts and Education, University of Stavanger", datert 2006-12-08
2. Søknad om PhD-program i Lesevitenskap/Literacy Studies, datert 2007-03-16
3. Vedlegg Temakurs justert, datert 2007-03-16